

PREMI ROBERT LAFONT

L'absencia de premsa, radio e television d'oc.

Fredo Valla

Lo 12 desembre 2024 la Generalitat de Catalonha m'a onorat dal Premi Robert Lafont. Un premi que, ensemp a lo Premi Pompéu Fabra, vai, chasque dos ans, a de monde per lor trabalh per la cultura catalana e occitana. Lo Premi Robert Lafont reconois la valor de mon trabalh per la cultura occitana (jornalisme, militantisme, ensenhere, escrivan, realisator de cinema) per mes secol de ma vita. Un Premi que mai que mai m'onora, se penso que drant de ieu l'an rebut personatges qu'an marcat la cultura occitana coma Peire Bec, Felip Gardy, Jacme Taupiac, Georg Kremnitz, Xavier Lamuela Garcia.

La cerimonia s'es tengua abo tota l'uficialitat dins lo Palau de la Generalitat a Barcelona. Lo Conselher de Política Lingüística, F. Xavier Vila, dins sa oracion a parlat en catalan e tanben en occitan a demostracion de lo respect que la Catalonha a per son teritòri de lenga occitana (la Val d'Aran), mas tenben – l'ai ben compres - per l'AMOR de Catalonha per l'Occitania e l'Occitan, lenga sorre de lo Catalan, que, dins l'Atge dal Mes, eron mai que mai proches.

L'apòtèosi s'es renovelada lo 13 de desembre a l'Institut d'Estudis Catalans, ente siu estat mai onorat, e ente s'es tenguda una conferencia sus lo Catarisme entre Occitania e Catalonha, ispirada a mon film "Bogre la granda eretgia europea".

Ente tota aquesta bela e granda festa, ai remarcat l'absencia de la premsa, de radiò e television d'oc. Causa que m'a confermat d'un costat coma l'occitanisme de la Granda Occitania (francesa), emprenhat de jacobinisme parisien, es enteresat, concentrat, sus acò que capita dins son teritòri e pas a n'acò que se passa de l'autre costat de los Pireneus: dins aquela Catalonha que nos mòstra amor e amistat, e qu'es lo pais ente l'occitan es lenga uficiala. E de l'autre, e ben de mai, lo desenteres per las Valadas Occitanas (versant italian de las Alpas), consideradas coma la "coda dal jari", un teritòri extreme, sença una vera apartenença a l'Occitania, que "la vera Occitania" es aquela francesa! Sença tene cont que las Valadas son lo solet teritòri, ensemp a la Val d'Aran, ente la lenga occitana es d'usatge popolar, dal temps que dins la Granda Occitania se pòl aver chança d'entende parlar occitan a los festenals o dins los convenhs dediats a la lenga (mas pas totjorn, que los entelectuals occitans preferon parlar Françes). E, içai e alai, son de monde que l'an apres mai o mens ben a l'escòla.

Enfin, totas doas, Catalonha e Valadas, son fòra de l'orisont mental de los nostres braves occitanistas frances.

Dins mon descors al Palau de la Generalitat, ai parlat de mon suemi d'un risorgiment occitan. Un suemi qu'ai jòmai quitat deilh creire.

Donca: revelhete Occitania! revelhatz-vos monde d'Occitania! Mens de jacobinisme parisienc. Vos cal creire que mon suemi es possibol. Mas vos chal tanben agachar çò que capita de l'autre costat de las Alpas e de l'autre costat de los Pireneus!